

**Uchwała Nr XL/417/2002**  
**Rady Powiatu**  
**w Tarnowskich Górach**  
**z dnia 27 sierpnia 2002 roku**

o przyjęciu herbu Powiatu Tarnogórskiego oraz pozostałych weksyliów.

Na podstawie art. 3 ustawy z dnia 21 grudnia 1978 r. o odznakach i mundurach (Dz. U. Nr 31, poz. 130 z późn. zm.), art. 11, pkt. 2 dekretu Rady Państwa z dnia 7 grudnia 1955 r. o godle i barwach Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej oraz pieczęciach państwowych (Dz. U. Nr 47, poz. 314 z 1955 r.) i rozdziału 1 i 2 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 grudnia 1955 r. w sprawie tablic i pieczęci urzędowych (Dz. U. Nr 47, poz. 316 z 1955 r.), a także art. 12, pkt. 10 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tj. Dz. U. Nr 142, poz. 1592 z 2001 r.)

**Rada Powiatu uchwała:**

§ 1

Przyjąć herb Powiatu Tarnogórskiego oraz pozostałe weksylia w kształcie określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

§ 3

Uchwała podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty.

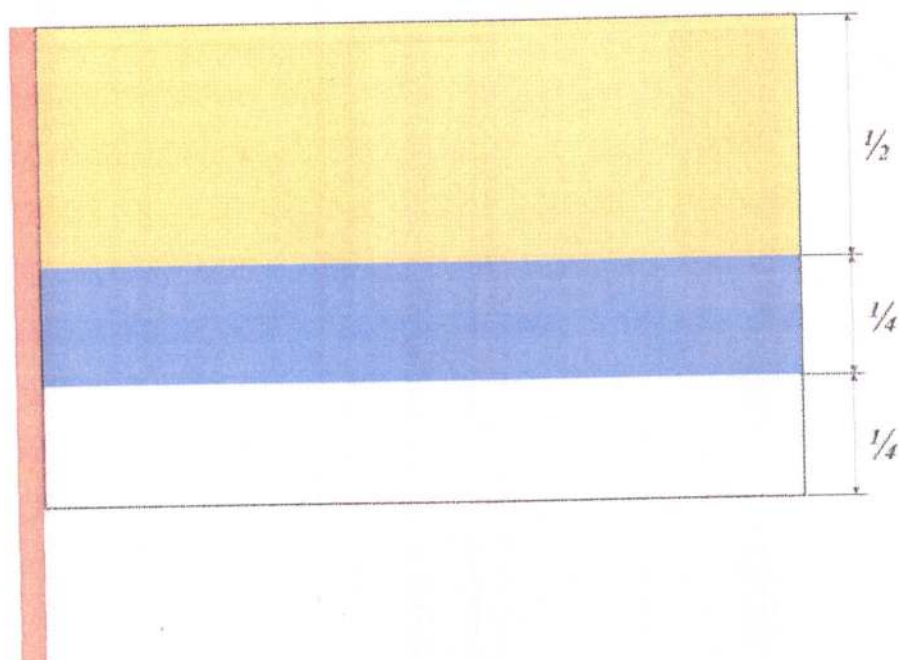
§ 4

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Tarnowskich Górach.

**PRZEWODNICZĄCY**  
**Rady Powiatu**

*Tadeusz Bober*

Flaga Powiatu Tarnogórskiego

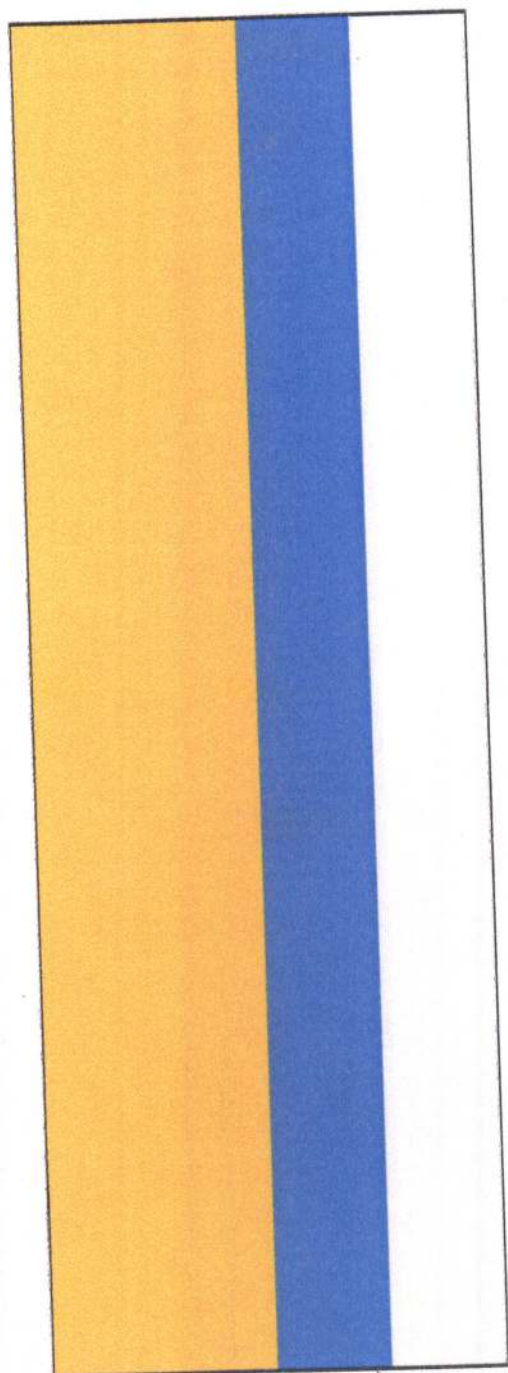


Flaga Urzędowa Powiatu Tarnogórskiego



*[Handwritten signature]*

Baner Powiatu Tarnogórskiego



Baner urzędowy  
Powiatu Tarnogórskiego

A handwritten signature in blue ink, consisting of stylized, cursive letters.



*Sztandar Powiatu Tarnoborskiego  
- strona główna*

- zgodnie z sugestią Komisji Heraldycznej  
w stosunku do pierwotnego projektu  
dodano złotą kulę na której umocowano  
złotego orła





*Sztandar Powiatu Tarnobrzegskiego  
- strona odwrotna*

- zgodnie z sugestią Komisji Heraldycznej  
Odwrócono wizerunek Orła w stosunku  
do pierwotnego projektu, zgodnie z  
urzędowym wzorem



Skala powiększona



Skala 1:1



Skala powiększona



Skala 1:1



Skala powiększona



Skala 1:1





Skala powiększona



Skala 1:1

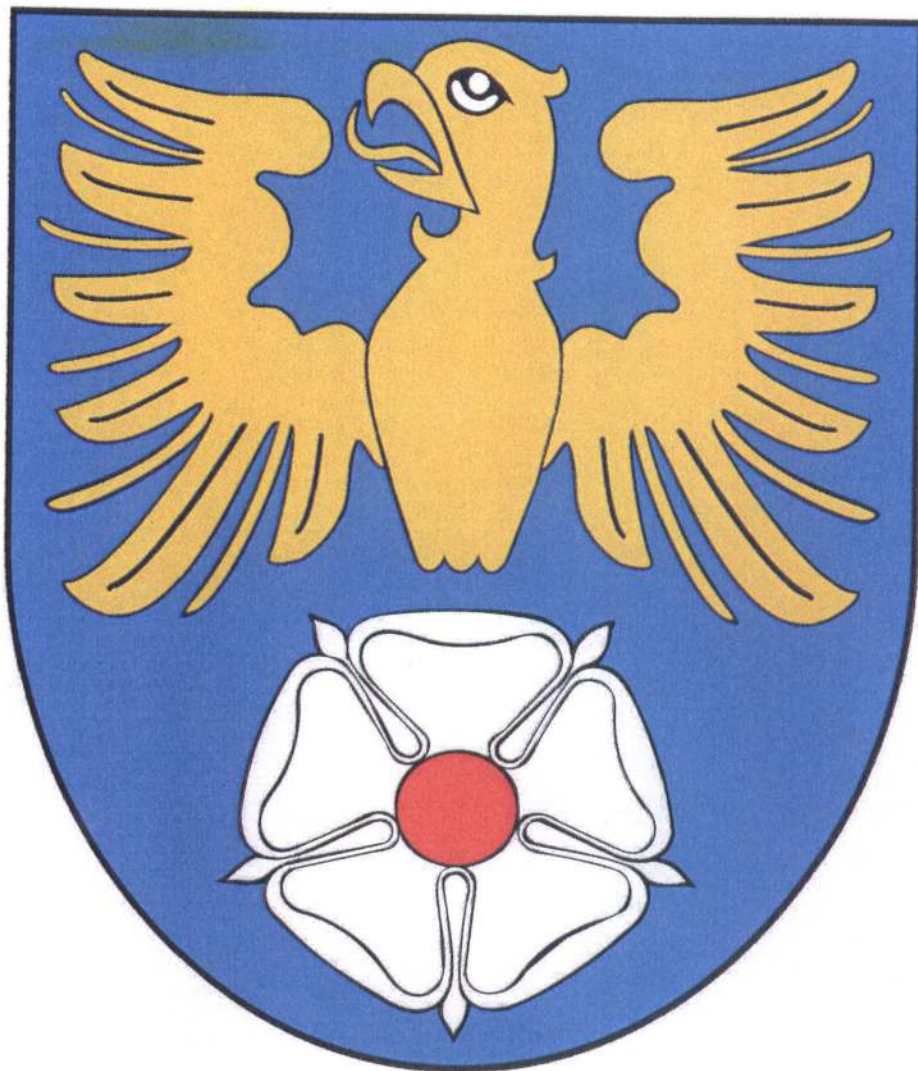


Skala powiększona



Skala 1:1

*Herb Powiatu Tarnogórskiego*  
(Po wprowadzeniu zmian sugerowanych  
przez Komisję Heraldyczną)



6

**Uchwała nr XL/418/2002**  
**Rady Powiatu**  
**w Tarnowskich Górach**  
**z dnia 27 sierpnia 2002 r.**

w sprawie zmiany w budżecie dochodów i wydatków Powiatu do Uchwały Nr XXXV/310/2001 z dnia 18 grudnia 2001r. „Budżet Powiatu Tarnogórskiego w roku 2002”.

Na podstawie art 51 ust. 3, art. 56 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity Dz. U. Nr 142, poz. 1592 z 2001 r.), a także przepisów ustawy z dnia 26 listopada 1998r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 155, poz. 1014) jak również w oparciu o art. 124 pkt 2 ustawy z dnia 26 listopada 1998r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego w latach 1999 i 2001 (Dz. U. Nr 150, poz. 983 z póź. zm.) oraz § 10 Uchwały Budżetowej Nr XXXV/310/2001 z dnia 18 grudnia 2001r.

**Rada Powiatu**  
**uchwala:**

**§ 1**

**DOCHODY POWIATU TARNOGÓRSKIEGO**  
(Załącznik Nr 1, 2 do uchwały Nr XXXV/310/2001)

	w złotych	
	zmniejszenia	zwiększenia
<b>Dz. 750 - Administracja publiczna</b>	<b>0</b>	<b>67 200</b>
<b>rozdz. 75020 - Starostwa Powiatowe</b>	<b>0</b>	<b>67 200</b>
§ 069 - <i>Wpływy z różnych opłat</i>	-	700
§ 075 - <i>Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego oraz innych umów o podobnym charakterze</i>	-	1 500
§ 097 - <i>wpływy z różnych dochodów</i>	-	65 000
<b>Ogółem dochody powiatu</b>	<b>0</b>	<b>67 200</b>

**§ 2**

**WYDATKI POWIATU TARNOGÓRSKIEGO**  
(Załącznik Nr 5, 6, 7 do uchwały Nr XXXV/310/2001)





		zmniejszenia	w złotych zwiększenia
<b>Dz. 600 - Transport</b>		<b>5 000 000</b>	<b>5 000 000</b>
<b>rozdz. 60014 - Drogi publiczne powiatowe</b>		<b>5 000 000</b>	<b>5 000 000</b>
§ 6050 - Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych		-	5 000 000
§ 6060 - Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych		5 000 000	-
<b>Dz. 750 - Administracja publiczna</b>		<b>0</b>	<b>152 580</b>
<b>rozdz. 75020 - Starostwa Powiatowe</b>		<b>0</b>	<b>152 580</b>
§ 4270 - Zakup usług remontowych		-	144 580
§ 4420 - Podróże służbowe zagraniczne		-	8 000
<b>Dz. 754 - Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa</b>		<b>80 000</b>	<b>0</b>
<b>rozdz. 75411 - Komendy powiatowe Państwowej Straży Pożarnej</b>		<b>80 000</b>	<b>0</b>
§ 2570 - Dotacja podmiotowa z budżetu dla pozostałych jednostek sektora finansów publicznych		80 000	-
<b>Dz. 801 - Oświata i wychowanie</b>		<b>0</b>	<b>28 620</b>
<b>rozdz. 80133 - Szkoły pomaturalne i policealne</b>		<b>0</b>	<b>28 620</b>
§ 2540 - Dotacje podmiotowe z budżetu dla niepublicznych szkół lub innych niepublicznych placówek oświatowo - wychowawczych		-	28 620
<b>Dz. 854 - Edukacyjna opieka wychowawcza</b>		<b>0</b>	<b>16 000</b>
<b>rozdz. 85495 - Pozostała działalność</b>		<b>0</b>	<b>16 000</b>
§ 2570 - Dotacja podmiotowa z budżetu dla pozostałych jednostek sektora finansów publicznych		-	6 000
§ 2580 - Dotacja podmiotowa z budżetu dla jednostek nie zaliczanych do sektora finansów publicznych		-	10 000
<b>Dz. 921 - Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego</b>		<b>50 000</b>	<b>0</b>
<b>rozdz. 92116 - Biblioteki</b>		<b>50 000</b>	<b>0</b>
§ 2310 - Dotacje celowe przekazane gminie na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego		50 000	-
<b>Ogółem wydatki</b>		<b>5 130 000</b>	<b>5 197 200</b>

### § 3

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi.

### § 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

### § 5

Uchwała podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty.

**PRZEWODNICZĄCY**  
**Rady Powiatu**  
*Tadeusz Eber*

Uchwała Nr XL/419/2002  
Rady Powiatu  
w Tarnowskich Górach  
z dnia 27 sierpnia 2002 roku.

**w sprawie:** przyjęcia Strategii Ekoenergetycznej dla Powiatu Tarnogórskiego.  
Na podstawie art.12 pkt. 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym ( j.t. Dz. U.nr 142 poz. 1592 z 2001r z późn. zm.) w związku art.18 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. – Prawo ochrony środowiska ( Dz. U. nr 62, poz.672 z późn. zm.).

**Rada Powiatu  
uchwała :**

**§ 1**

Przyjąć Strategię Ekoenergetyczną dla Powiatu Tarnogórskiego o treści określonej w załączniku do niniejszej uchwały.

**§ 2**

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Tarnowskich Górach.

**§ 3**

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**§ 4**

Uchwała podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty.

**PRZEWODNICZĄCY**  
**Rady Powiatu**  
*Tadeusz Bober*

**STRATEGIA EKOENERGETYCZNA  
dla  
POWIATU TARNOGÓRSKIEGO**

Tarnowskie Góry - Brynek  
Czerwiec 2002

W poczuciu odpowiedzialności za przyszłość Powiatu  
oraz mając na uwadze:

- zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego Powiatu, przeciwdziałanie praktykom monopolistycznym, tworzenie konkurencyjnego rynku energii przyjaznego dla mieszkańców i środowiska,
- wprowadzenie ładu ekoenergetycznego przez skoordynowanie procesów rozwojowych w energetyce z programem ochrony środowiska i zdrowia ludności,
- stałą poprawę warunków egzystencji lokalnych społeczności przez powszechną dostępność różnych rodzajów energii, możliwość dokonywania ich wyboru i związanego z tym serwisu usług,
- konieczność respektowania zasady poszanowania energii i jej wdrażania w trybie permanentnych programów edukacyjnych, serwowania warunków i mechanizmów stymulujących racjonalne użytkowanie energii,
- wykorzystanie potencjalnych zasobów energii odnawialnych i alternatywnych dostępnych na terenie Powiatu, co umożliwi wzrost zatrudnienia, przedsiębiorczości i aktywizację rynku pracy w sektorze usług energetycznych i w jego otoczeniu,
- wspieranie i koordynację działalności gmin i organizacji pozarządowych na rzecz zrównoważonego rozwoju energetycznego Powiatu, jego wizerunku i promocji,

przyjmujemy do realizacji  
dokument końcowy warsztatów wypracowujący  
Strategię Ekoenergetyczną Powiatu Tarnogórskiego  
na lata 2002 – 2015



# **STRATEGIA EKOENERGETYCZNA POWIATU TARNOGÓRSKIEGO**

DOKUMENT OPRACOWANY NA PODSTAWIE WYNIKÓW  
WARSZTATÓW STRATEGICZNYCH W TWOROGU – BRYNKU W  
DNIACH:  
8-9 KWIETNIA, 6-7 MAJA ORAZ 27-28 MAJA 2002 ROKU

OPRACOWANIE DOKUMENTU

**MGR INŻ. WŁODZIMIERZ RAGO**

KONSULTACJA NAUKOWA

**PROF. ZW. DR HAB. ANDRZEJ KLASIK**

REDAKCJA KOŃCOWA I EDYCJA

**WYDZIAŁ PROMOCJI I INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ STAROSTWA  
POWIATOWEGO W TARNOWSKICH GÓRACH**

**STOWARZYSZENIE DLA WSPÓŁPRACY NA RZECZ ENERGETYKI  
REGIONALNEJ W KATOWICACH**

WYDAWNICTWO JEST WSPÓŁFINANSOWANE PRZEZ:

**WOJEWÓDZKI FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA I  
GOSPODARKI WODNEJ W KATOWICACH**

**FUNDACJĘ "ENERGETYKA NA RZECZ POLSKI POŁUDNIOWEJ"**

*Współfinansujący zastrzegają się, że poglądy, interpretacje i wnioski prezentowane w niniejszym  
wydawnictwie nie mogą być im przypisane i nie reprezentują ich polityki.*

TARNOWSKIE GÓRY, CZERWIEC 2002

## **SPIS TREŚCI**

<b>CZEŚĆ I.....</b>	<b>5</b>
<b>GENEZA STRATEGII EKOENERGETYCZNEJ POWIATU.....</b>	<b>5</b>
<b>CZEŚĆ II.....</b>	<b>7</b>
<b>IDENTYFIKACJA I OCENA SYTUACJI EKOENERGETYCZNEJ POWIATU.....</b>	<b>7</b>
II.1. SYTUACJA EKOENERGETYCZNA POWIATU. STAN OBECNY I POŻĄDANY.....	7
II.1.1. Identyfikacja stanu obecnego. Znamiona podstawowe.....	7
II.1.2. Rynek ekoenergetyczny Powiatu. Strona popytowa i podaźowa.....	7
II.2. DIAGNOZA SYTUACJI EKOENERGETYCZNEJ POWIATU.....	8
<b>CZEŚĆ III.....</b>	<b>11</b>
<b>ZAŁOŻENIA I PROBLEMY STRATEGII EKOENERGETYCZNEJ POWIATU.....</b>	<b>11</b>
III.1. ZAŁOŻENIA STRATEGII EKOENERGETYCZNEJ.....	11
III.2. WIODĄCA PROBLEMATYKA STRATEGII EKOENERGETYCZNEJ POWIATU TARNOGÓRSKIEGO.....	12
III.2.1. Restrukturyzacja energetyki konwencjonalnej.....	12
III.2.2. Racjonalizacja zużycia energii przez odbiorców.....	13
III.2.3. Rozwój energetyki odnawialnej.....	13
III.2.4. Zarządzanie gospodarką ekoenergetyczną.....	13
<b>CZEŚĆ IV.....</b>	<b>15</b>
<b>PRIORYTETY I CELE W POLACH WIODĄCEJ PROBLEMATYKI STRATEGII EKOENERGETYCZNEJ POWIATU.....</b>	<b>15</b>
IV.1. PRIORYTET 1: "MODERNIZACJA ŹRÓDEŁ ORAZ SIECI PRZESYŁOWEJ NOSNIKÓW ENERGII W ASPEKcie ZMNIEJSZENIA NISKIEJ EMISJI, POPRAWY SPRAWNOŚCI I DOSTOSOWANIA SYSTEMÓW DO POZYSKANIA I PRZESYŁU ENERGII ODNAWIALNEJ".....	16
IV.2. PRIORYTET 2: "URUCHOMIENIE SYSTEMÓW EDUKACJI I PROMOCJI, W TYM FINANSOWEGO WSPARCIA NA RZECZ WDRAŻANIA NOWYCH TECHNOLOGII RACJONALNEGO WYKORZYSTANIA ENERGII".....	17
IV.3. PRIORYTET 3: "ZAGOSPODAROWANIE POTENCJAŁU ZASOBÓW ENERGII ODNAWIALNYCH (OZE), W SZCZEGÓLNOŚCI BIOMASY I BIOOLEJU ORAZ ENERGII SŁONECZNEJ, GEOTERMALNEJ I INNYCH".....	18
IV.4. PRIORYTET 4: "TWORZENIE RAM INSTYTUCJONALNYCH I PODSTAW PROFESJONALNYCH UMOŻLIWIAJĄCYCH ZARZĄDZANIE EKOENERGETYKĄ NA POZIOMIE POWIATU".....	19
<b>CZEŚĆ V.....</b>	<b>21</b>
<b>PROJEKTY I DZIAŁANIA WSPIERAJĄCE STRATEGIE EKOENERGETYCZNĄ POWIATU TARNOGÓRSKIEGO.....</b>	<b>21</b>
V.1. POLE "RESTRUKTURYZACJA ENERGETYKI KONWENCJONALNEJ".....	21
V.1.1. Projekty realizujące cele strategiczne w dziedzinie restrukturyzacji energetyki konwencjonalnej.....	21
V.1.2. Działania wspierające restrukturyzację energetyki konwencjonalnej.....	22
V.2. POLE "RACJONALIZACJA ZUŻYCIA ENERGII PRZEZ UŻYTKOWNIKÓW".....	22
V.2.1. Projekty realizujące cele strategiczne w dziedzinie racjonalizacji zużycia energii przez użytkowników.....	22
V.2.2. Działania wspierające racjonalizację zużycia energii przez użytkowników.....	22
V.3. POLE "WYKORZYSTANIE ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII (OZE)".....	23
V.3.1. Projekty realizujące cele strategiczne w dziedzinie wykorzystania OZE.....	23
V.3.2. Działania wspierające wykorzystanie OZE.....	23
V.4. POLE "ZARZĄDZANIE GOSPODARKĄ EKOENERGETYCZNĄ".....	24
V.4.1. Wdrażanie strategii ekoenergetycznej poprzez system zarządzania.....	24
V.4.2. Czynniki realizacji strategii ekoenergetycznej powiatu.....	25
<b>ZAŁĄCZNIK 1.....</b>	<b>26</b>
<b>GENEZA, ZAŁOŻENIA I ORGANIZACJA PRAC NAD STRATEGIĄ EKOENERGETYCZNĄ POWIATU TARNOGÓRSKIEGO.....</b>	<b>26</b>
<b>ZAŁĄCZNIK 2.....</b>	<b>30</b>
<b>UCZESTNICZY WARSZTATÓW.....</b>	<b>30</b>
<b>ZAŁĄCZNIK 3.....</b>	<b>32</b>
<b>WYKAZ WOJEWÓDZKICH I PONADWOJEWÓDZKICH DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH ZNAJDUJĄCYCH ODNIESIENIE W STRATEGII EKOENERGETYCZNEJ POWIATU TARNOGÓRSKIEGO.....</b>	<b>32</b>
<b>ZAŁĄCZNIK 4.....</b>	<b>33</b>
<b>ANKIETA ZBIORCZA W SPRAWIE STRATEGII EKOENERGETYCZNEJ POWIATU TARNOGÓRSKIEGO I KOMENTARZ DO ANKIETY.....</b>	<b>33</b>

# **CZEŚĆ I**

## **GENEZA STRATEGII EKOENERGETYCZNEJ POWIATU.**

- ⇒ Źródła strategii ekoenergetycznej Powiatu tkwią w zewnętrznym makrootoczeniu. Uwarunkowaniami zewnętrznymi są dyrektywy Unii Europejskiej nakazujące zwiększenie udziału produkcji energii ze źródeł odnawialnych i związana z nimi strategia rozwoju energetyki odnawialnej w Polsce.
- ⇒ Źródła strategii ekoenergetycznej Powiatu tkwią również w jego środowisku naturalnym. Powiat posiada niewykorzystane zasoby lokalne energii odnawialnej. Jest to biomasa, bioolej, energia geotermalna, energia słoneczna, a nawet energia wiatrowa i inne.
- ⇒ Bilans zasobów energii odnawialnej i ich wykorzystanie mają ponadgminny charakter. Również źródła energii oraz przesyłowe sieci energetyczne przekraczają skalę pojedynczej gminy.
- ⇒ Skala Powiatu stwarza możliwości uporządkowania gospodarki energetycznej gmin. Pozwala na zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego i energetycznego, a także uzyskania efektu synergii poprzez konsolidację działań gmin.
- ⇒ Strategia ekoenergetyczna Powiatu pozwala na prowadzenie spójnej polityki. Umożliwia określenie wspólnych celów i priorytetów "interesariuszy". Ułatwia i wspiera autonomiczne działania gmin w zakresie planowania gospodarki ekoenergetycznej.
- ⇒ Konsolidacja i współpraca gmin i Powiatu zwiększają zdolności pozyskiwania i absorpcji zewnętrznych środków pomocowych, w tym środków europejskich. Pozwalają na efektywne finansowanie projektów ekoenergetycznych. Eliminują dublowanie działań pojedynczych gmin, a także mogą pobudzać rozwój gospodarki lokalnej.
- ⇒ Strategia ekoenergetyczna staje się podstawą ponadgminnych inicjatyw i wspólnego planowania przedsięwzięć i inwestycji ekoenergetycznych. Pozwala na wyznaczanie korzystnych dla nich lokalizacji. Wyklucza w ten sposób przedłużanie "życia" przestarzałych, nieefektywnych i nieekologicznych rozwiązań w dziedzinie zaspokajania potrzeb energetycznych.

- ⇒ Współtworzenie przez gminy i Powiat Tarnogórski zintegrowanej strategii ekoenergetycznej może prowadzić do zwiększenia atrakcyjności terenów budowlanych przez bardziej skuteczne rozwiązywanie problemów z niską emisją i zagospodarowaniem odpadów.
- ⇒ Zintegrowana strategia ekoenergetyczna gmin i Powiatu pozwoli na podniesienie świadomości ekologicznej społeczności lokalnych, przyczyni się do poprawy jakości środowiska przyrodniczego i do zachowania jego walorów krajobrazowych.





## **CZEŚĆ II**

# **IDENTYFIKACJA I OCENA SYTUACJI EKOENERGETYCZNEJ POWIATU.**

## **II.1. SYTUACJA EKOENERGETYCZNA POWIATU. STAN OBECNY I POŻĄDANY.**

### **II.1.1. Identyfikacja stanu obecnego. Znamiona podstawowe.**

- ⇒ Gospodarka energetyczna Powiatu oparta jest na tradycyjnych źródłach energii. Głównym nośnikiem energii jest węgiel.
- ⇒ Gospodarka energetyczna prowadzona w obiektach przemysłowych, budynkach mieszkalnych oraz w obiektach użyteczności publicznej zlokalizowanych na obszarze Powiatu jest nieefektywna, oparta o przestarzałą infrastrukturę.
- ⇒ Ekologicznymi nośnikami energii dostępnymi na obszarze Powiatu jest energia elektryczna oraz gaz. Gospodarka ekoenergetyczna odnosi się głównie do energii elektrycznej i gazu przewodowego. Na terenie Powiatu w niedostatecznym stopniu wykorzystywane są lokalne źródła energii odnawialnej.
- ⇒ Powiat nie posiada zorganizowanej gospodarki i polityki ekoenergetycznej. Gospodarka ekoenergetyczna Powiatu znajduje się w początkowej fazie rozwoju. Już w tym stadium wymaga ona spójnych rozwiązań i koordynacji w skali Powiatu.

### **II.1.2. Rynek ekoenergetyczny Powiatu. Strona popytowa i podaźowa.**

Strona popytowa rynku ekoenergetycznego Powiatu obejmuje odbiorców energii na jego terenie. Są nimi w podstawowym zakresie gospodarstwa domowe, duże przedsiębiorstwa przemysłowe oraz odbiorcy komunalni.

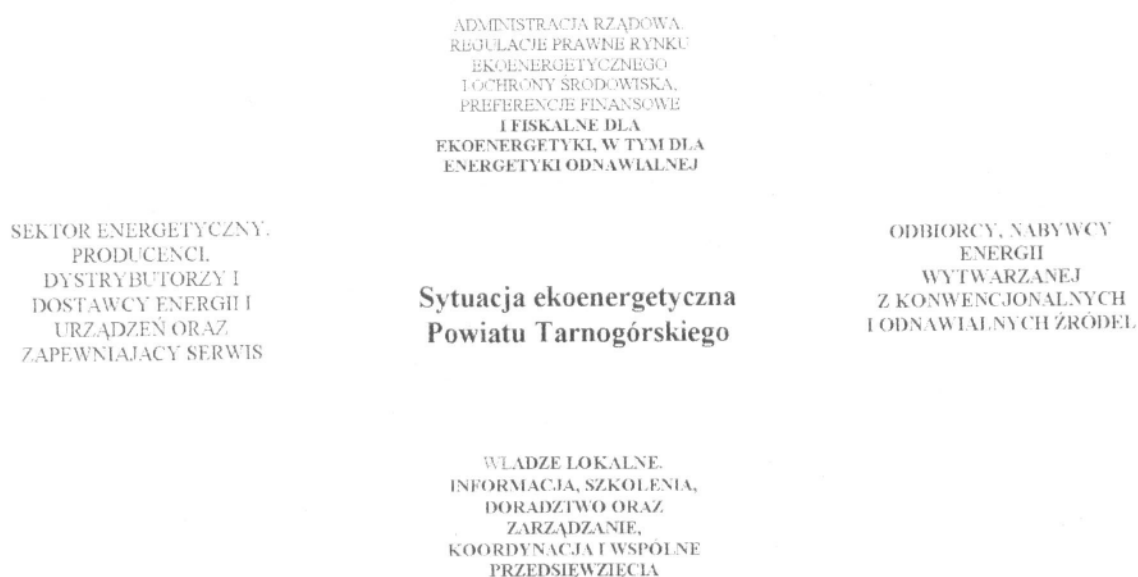
O skali nowego popytu na różnego rodzaju energię, w tym o możliwości uruchomienia lokalnej produkcji z odnawialnych źródeł na terenie Powiatu zadecyduje świadomość ekoenergetyczna odbiorców, nowe budownictwo mieszkaniowe oraz rozwój sektora usług. Czynnikiem determinującym popyt będą ceny nośników energii oraz ceny energii z alternatywnych źródeł, a także w równym lub w jeszcze większym stopniu sytuacja finansowa odbiorców oraz

koszty zakupu inwestycyjnego urządzeń energetycznych i koszty ich eksploatacji przez odbiorców. Pewien wpływ na kształtowanie się strony popytowej rynku ekoenergetycznego Powiatu mieć będą, z jednej strony, takie czynniki jak różnorodność i dostępność urządzeń grzewczych, ciągłość i niezawodność dostaw energii, lokalna dostępność mediów, komfort obsługi urządzeń energetycznych oraz dostępność serwisu dla odbiorcy, a z drugiej spójna polityka ekoenergetyczna władz publicznych, centralnych i lokalnych ustalających preferencje dla odbiorców ekologicznych źródeł, technologii i urządzeń energetycznych. Nie bez znaczenia okażą się także warunki mikroklimatyczne Powiatu.

Strona podaźowa rynku ekoenergetycznego jest określana przez sektor przedsiębiorstw energetycznych, serwis w zakresie urządzeń i sieci energetycznych oraz przez możliwości rozwoju istniejących sieci dystrybucji energii.

O rozmiarach podaży energii z różnych źródeł zadecyduje na terenie Powiatu w dalszym ciągu bliskość węgla jako konwencjonalnego źródła energii, w tym źródeł alternatywnych oraz zachowania konkurencyjne producentów i dystrybutorów energii. Czynniki determinującymi podaż energii będzie kształtowanie się jednostkowego kosztu wytworzenia energii w zależności od rodzaju źródła, relacja kosztu w konwencjonalnych i odnawialnych systemach energetycznych oraz dostępność kapitału, technologii i możliwości technicznych wytwarzania energii z różnych źródeł. Szansą na rozwój energetyki z odnawialnych źródeł jest gwarancja opłacalności produkcji udzielana ze strony zainteresowanych władz publicznych. Władze centralne i lokalne dysponują w tym zakresie regulacjami prawnymi, finansowymi i fiskalnymi.

### **Rys. 1. Uczestnicy rynku ekoenergetycznego Powiatu Tarnogórskiego**



Źródło: opracowanie na podstawie materiału warsztatowego

## **II.2. DIAGNOZA SYTUACJI EKOENERGETYCZNEJ POWIATU.**

- ⇒ Analiza sytuacji strategicznej w gospodarce ekoenergetycznej Powiatu wskazuje na istnienie mało sprzyjających warunków zewnętrznych umożliwiających restrukturyzację energetyki konwencjonalnej i rozwój energetyki odnawialnej.
- ⇒ Na lokalnym rynku energetycznym przeważają monopolistyczne praktyki cenowe producentów i dostawców energii elektrycznej, ciepła i gazu.
- ⇒ W ślad za rządową strategią rozwoju energetyki odnawialnej nie pojawiły się dotychczas preferencje i instrumenty finansowe zachęcające gminy i powiaty do realizacji projektów ekoenergetycznych.
- ⇒ Utrzymuje się niekorzystna relacja jednostkowych kosztów produkcji i cen energii ze źródeł odnawialnych w porównaniu z energetyką konwencjonalną.
- ⇒ Szanse na rozwój ekoenergetyki w gminach i Powiecie Tarnogórskim tkwią w wysokich wymaganiach dotyczących jakości środowiska, w tym jakości powietrza oraz we wzroście dostępności środków europejskich związanych z realizacją infrastruktury środowiskowej.
- ⇒ Zasada montażu środków krajowych i europejskich wymusi z upływem czasu rządowe gwarancje dla realizacji przedsięwzięć ekoenergetycznych oraz opłacalności produkcji energii z alternatywnych i odnawialnych źródeł.
- ⇒ Niezbędne jest jednak równocześnie wzmocnienie dochodów budżetowych samorządów terytorialnych, w tym dochodów budżetowych Powiatu.
- ⇒ Rozwój ekoenergetyki w gminach i Powiecie Tarnogórski uzasadnia posiadany potencjał odnawialnych źródeł energii. Jest to również dobrze rozwinięta sieć elektroenergetyczna i gazownicza umożliwiające dystrybucję czystej energii konwencjonalnej.
- ⇒ W warunkach Powiatu ważną rolę może odegrać determinacja władz lokalnych, powiatowych i gminnych do angażowania posiadanych sił i środków na rzecz rozwoju ekoenergetyki. Dobre rokowania na tym polu wynikają z posiadania przez Powiat i gminy strategii rozwojowych, planów zagospodarowania przestrzennego oraz programów zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska.
- ⇒ Na niekorzyść inicjatyw, innowacji i inwestycji ekoenergetycznych, wspólnych dla gmin i Powiatu działać będzie w średnioterminowej perspektywie słabość finansowa uczestników lokalnego rynku kapitałowego, w tym zwłaszcza gospodarstw domowych.

⇒ Dotychczasowa praktyka planowania i realizacji zaopatrzenia w energię gmin wymaga usprawnienia. Jej słabą stroną jest niedostatek profesjonalnych kadr w zakresie planowania i doradztwa energetycznego oraz niska świadomość ekologiczna indywidualnych użytkowników energii.

6.

## **CZEŚĆ III**

# **ZAŁOŻENIA I PROBLEMY STRATEGII EKOENERGETYCZNEJ POWIATU**

### **III.1. ZAŁOŻENIA STRATEGII EKOENERGETYCZNEJ.**

- ⇒ Strategia ekoenergetyczna Powiatu powinna bazować na elementarnych zasadach regulujących relacje między odbiorcami i dostawcami energii, zapewnić odbiorcy możliwość wyboru ekologicznego źródła energii oraz budować swą ofertę na wielu źródłach i nośnikach energii.
- ⇒ Strategia ekoenergetyczna Powiatu powinna być przyjazna dla środowiska, preferować czyste i odnawialne źródła energii oraz pobudzać rozwój technologiczny producentów oraz dostawców energii i urzędów energetycznych.
- ⇒ Funkcją strategii ekoenergetycznej Powiatu będzie integracja działań na rzecz racjonalnego wykorzystania energii i promocja wykorzystania źródeł energii odnawialnej. Funkcja koordynacyjna strategii obejmie działania wszystkich uczestników rynku ekoenergetycznego. Funkcja edukacyjna strategii skierowana zostanie głównie na odbiorców energii.
- ⇒ Zintegrowane myślenie o energetyce komunalnej i jednocześnie o poszanowaniu naturalnego środowiska człowieka wprowadza nowe pojęcia w systemie zarządzania Powiatem. Są to:
  - gospodarka ekoenergetyczna rozumiana jako zorganizowana działalność w strukturze organizacyjnej Starostwa
  - oraz polityka ekoenergetyczna Zarządu Powiatu, której operacyjną wykładnią jest niniejsza strategia.
- ⇒ Gospodarka ekoenergetyczna Powiatu stanowić będzie kompleksowy system dostarczania i finansowania energii przyjaznej dla środowiska, stwarzający warunki do zrównoważonego rozwoju Powiatu i kompatybilny z innymi sektorami gospodarki lokalnej.
- ⇒ Gospodarka ekoenergetyczna, zachowując bezpieczeństwo energetyczne w skali Powiatu, zapewni zaspokojenie potrzeb energetycznych odbiorców

indywidualnych i zbiorowych oraz jednocześnie wysoką jakość środowiska naturalnego.

- ⇒ Polityka ekoenergetyczna Powiatu, oparta o ustalenia strategii regionalnej i krajowej oraz dyrektywy Unii Europejskiej, będzie spójna ze strategią rozwoju i programem zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska Powiatu, a także z planami zaopatrzenia gmin w energię.
- ⇒ Polityka ekoenergetyczna stymulować będzie projekty i rozwiązania najlepsze z punktu widzenia gospodarki lokalnej i mieszkańców gmin. Będzie to polityka równoważąca interesy odbiorców oraz producentów i dystrybutorów energii.
- ⇒ Bezpośrednim efektem polityki ekoenergetycznej będzie minimalizacja negatywnego oddziaływania zanieczyszczeń na środowisko, w tym redukcja zanieczyszczeń powietrza wywołanych niską emisją.
- ⇒ Pośrednim efektem polityki ekoenergetycznej Powiatu będzie pobudzanie rozwoju obszarów wiejskich, lokalnej przedsiębiorczości oraz pozyskiwanie zewnętrznych inwestorów.
- ⇒ Polityka ekoenergetyczna Powiatu obejmować będzie skoordynowane działania oparte o strategię integrującą środowisko, energetykę i gospodarkę lokalną.

## **III.2. WIODĄCA PROBLEMATYKA STRATEGII EKOENERGETYCZNEJ POWIATU TARNOGÓRSKIEGO.**

### **III.2.1. Restrukturyzacja energetyki konwencjonalnej.**

Odnosi się ona do wdrażania nowoczesnych technologii spalania węgla, do wymiany tradycyjnych kotłów węglowych na kotły niskoemisyjne, do rozwoju ekologicznego transportu. Restrukturyzacja powinna prowadzić do utworzenia tzw. bezdymnych stref uwolnionych od niskiej emisji, pozwolić na zmniejszenie emisji pyłów i węglowodorów, określić metody ekologicznego wykorzystania paliw węglowych. Wysoka jakość środowiska w tym jakość powietrza stanowi cel restrukturyzacji energetyki konwencjonalnej na terenie Powiatu.



### **III.2.2. Racjonalizacja zużycia energii przez odbiorców.**

Obejmuje popularyzację i promowanie oszczędzania energii cieplnej w szczególności termomodernizacji budynków publicznych i zasobów mieszkaniowych oraz modernizacji sieci i źródeł. Ważnym zagadnieniem jest racjonalizacja pierwotnych nośników energii, określenie pożądanej efektywności systemów energetycznych w aspekcie technicznym i ekologicznym oraz redukcja strat energii na liniach przesyłowych. Racjonalizacja zużycia energii przez odbiorców wymagać będzie zasilania w informację, szkolenia indywidualnych odbiorców oraz uruchomienia działań promocyjnych zachęcających do wdrażania nowych technologii i urządzeń.

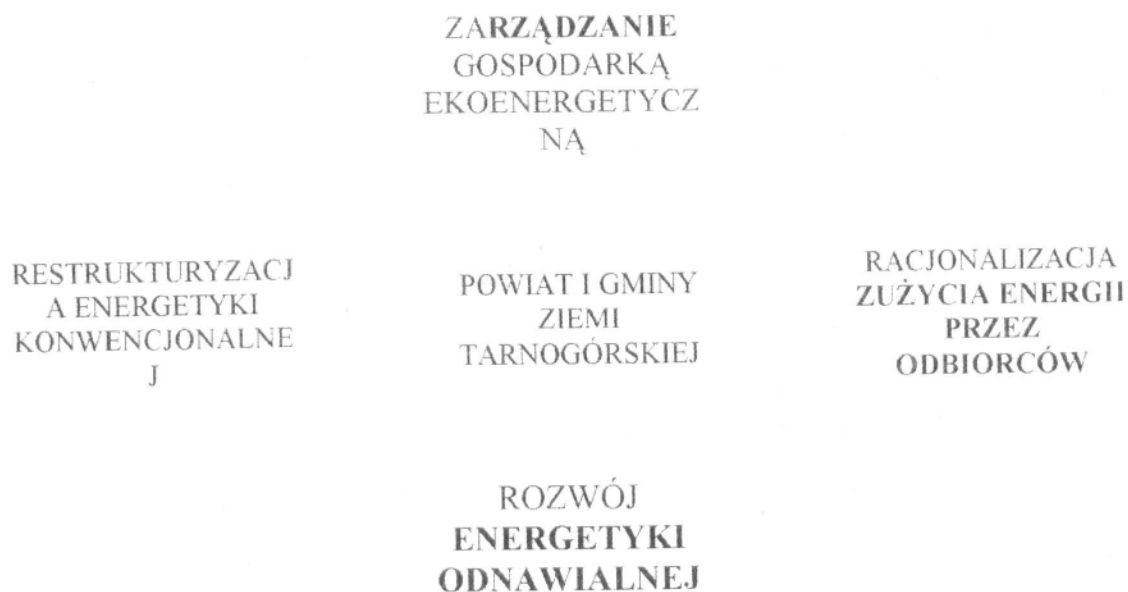
### **III.2.3. Rozwój energetyki odnawialnej.**

Rozwój energetyki odnawialnej w skali Powiatu wymaga sporządzenia bilansu strategicznego w zakresie potencjału energii odnawialnej. Dotyczy to produkcji biomasy na gruntach skażonych i słabych. Odnosi się również do wykorzystania takich źródeł odnawialnych jak energia słoneczna, wiatrowa i geotermalna. Istotne jest zwłaszcza wykorzystanie energii odnawialnej do ogrzewania obiektów użyteczności publicznej i w indywidualnej zabudowie mieszkaniowej. Pozyskiwanie i dystrybucja, innych niż konwencjonalne, źródeł energii uruchamia istniejące możliwości pozyskania zewnętrznych środków finansowych oraz pozwala zmobilizować wewnętrzny potencjał rozwojowy Powiatu. Wykorzystanie energii odnawialnej na terenie Powiatu to także promowanie ekologicznego transportu publicznego i indywidualnej komunikacji rowerowej.

### **III.2.4. Zarządzanie gospodarką ekoenergetyczną.**

Restrukturyzacja konwencjonalnej energetyki, racjonalizacja zużycia energii przez odbiorców oraz wykorzystanie lokalnego potencjału energii odnawialnej stawiają w nowym świetle problematykę zarządzania gospodarką energetyczną i rozwojem lokalnym. Skala Powiatu staje się odpowiednia dla wspomagania gmin w planowaniu zaopatrzenia w energię. W skali Powiatu możliwe i celowe jest określanie obszarów i wielkości potrzeb energetycznych. Istnieje też możliwość wykorzystania nadmiaru produkcji energii w jednej gminie dla pokrywania jej niedoboru w innej. Funkcja koordynacji gospodarki energetycznej oraz inicjowanie i promowanie przedsięwzięć ekoenergetycznych wymaga postawienia problemu zarządzania gospodarką ekoenergetyczną w skali Powiatu.

**Rys. 2. Kluczowe problemy gospodarki ekoenergetycznej Powiatu Tarnogórskiego**



Źródło: opracowanie na podstawie materiału warsztatowego

## **CZEŚĆ IV**

# **PRIORYTETY I CELE W POLACH WIODĄCEJ PROBLEMATYKI STRATEGII EKOENERGETYCZNEJ POWIATU**

W rozdziale III.2. ustalono wiodącą problematykę strategii ekoenergetycznej Powiatu. Kolejnym krokiem przyjętej procedury jest wyznaczenie priorytetów w polach (obszarach) tej problematyki.

### **WYBRANO NASTĘPUJĄCE PRIORYTETY:**

Priorytet 1 – Modernizacja źródeł oraz sieci przesyłowej nośników energii w aspekcie zmniejszenia niskiej emisji, poprawy sprawności i dostosowania systemów do pozyskania i przesyłu energii odnawialnej (w polu III.2.1. "Restrukturyzacja energetyki konwencjonalnej")

Priorytet 2 – Uruchomienie systemów edukacji i promocji, w tym finansowego wsparcia na rzecz wdrażania nowych technologii racjonalnego wykorzystania energii (w polu III.2.2. "Racjonalizacja zużycia energii przez odbiorców")

Priorytet 3 – Zagospodarowanie potencjału zasobów energii odnawialnych, w szczególności biomasy i biooleju oraz energii słonecznej, geotermalnej i innych (w polu III.2.3. "Rozwój energetyki odnawialnej")

Priorytet 4 – Tworzenie ram instytucjonalnych i podstaw profesjonalnych umożliwiających zarządzanie ekoenergetyką na poziomie Powiatu (w polu III.2.4. "Zarządzanie gospodarką ekoenergetyczną")

**DLA WYZNACZONYCH PRIORYTETÓW USTALA SIĘ CELE STRATEGICZNE:**

- ⇒ długoterminowe do 2015 roku,
- ⇒ średnioterminowe do 2007 roku,
- ⇒ krótkoterminowe do 2003 roku.

## **IV.1. PRIORYTET 1: "MODERNIZACJA ŹRÓDEŁ ORAZ SIECI PRZESYŁOWEJ NOŚNIKÓW ENERGII W ASPEKcie ZMNIEJSZENIA NISKIEJ EMISJI, POPRAWY SPRAWNOŚCI I DOSTOSOWANIA SYSTEMÓW DO POZYSKANIA I PRZESYŁU ENERGII ODNAWIALNEJ"**

### **UZASADNIENIE PRIORYTETU**

Modernizacja źródeł oraz sieci przesyłowej nośników energii konwencjonalnej jest niezbędna dlatego, że będą one nadal stanowiły podstawę bilansu energetycznego gmin i Powiatu. Funkcjonujące obecnie źródła i sieci są przestarzałe technologicznie oraz w wysokim stopniu wyeksploatowane. Wymiany wymagają przede wszystkim kotły węglowe i spalany w nich węgiel na paliwo ekologiczne. Konwencjonalne źródła energii, czynne na terenie Powiatu, charakteryzuje niska sprawność energetyczna oraz wysoka emisja zanieczyszczeń powietrza. Ta ostatnia jest jednym z najbardziej dotkliwych rodzajów uciążliwości dla środowiska i społeczności lokalnych.

Źródła i sieci są przewymiarowane i pracują w warunkach nieoptymalnych. Ich modernizacja umożliwi osiągnięcie znacznych oszczędności zużycia energii pierwotnej, ograniczenie strat energii oraz podniesienie sprawności wytwarzania i przesyłu energii.

**Ustala się następujące długoterminowe cele strategiczne w polu "Restrukturyzacja energetyki konwencjonalnej":**

- 1C<sub>1</sub> Czyste powietrze w Powiecie poprzez sukcesywne zmniejszenie emisji pyłów i gazów
- 1C<sub>2</sub> Powszechny dostęp do sieci elektroenergetycznej i gazowniczej
- 1C<sub>3</sub> Techniczne i przyjazne warunki współpracy niekonwencjonalnych źródeł energii z siecią energetyki zawodowej

**Cele średnioterminowe stanowić będą etapową, wyrażoną ilościowymi miernikami, realizację ustalonych celów długoterminowych.**

## **IV.2. PRIORYTET 2: "URUCHOMIENIE SYSTEMÓW EDUKACJI I PROMOCJI, W TYM FINANSOWEGO WSPARCIA NA RZECZ WDRAŻANIA NOWYCH TECHNOLOGII RACJONALNEGO WYKORZYSTANIA ENERGII"**

### **UZASADNIENIE PRIORYTETU**

Obecnie funkcjonujące systemy wykorzystania energii wykazują nadmierne jej zużycie. Występuje wysoka energochłonność w przeliczeniu na jednego mieszkańca. Stosowane w skali lokalnej instrumenty motywujące do racjonalnego wykorzystania energii nie spełniają swojego zadania. Skutkiem tego stanu rzeczy jest duży udział kosztów energii w budżetach odbiorców. Ważną przyczyną obecnej, niekorzystnej sytuacji w dziedzinie racjonalizacji zużycia energii przez odbiorców jest występujący brak wiedzy u użytkowników energii w zakresie różnych, dostępnych możliwości racjonalnego jej wykorzystania. Niedostateczna wiedza użytkowników energii, przy braku przymusu prawno-ekonomicznego, dotyczy nowych technologii i urządzeń oraz ich wdrożeń. Odnosi się również do możliwości do uzyskania korzyści ekonomicznych i efektów ekologicznych. Racjonalizacja zużycia energii przez użytkowników stanie się podstawowym źródłem redukcji strat energii użytkowej, ochrony środowiska, rozwoju lokalnego biznesu ekoenergetycznego oraz może przyczynić się do ogólnej poprawy warunków życia lokalnych społeczności.

**Długoterminowymi celami strategicznymi w polu "Racjonalizacja zużycia energii przez odbiorców" są:**

- 2C<sub>1</sub> Zredukowany o połowę, w stosunku do obecnego stanu, poziom zużycia energii, w tym zużycia węgla przez odbiorców indywidualnych
- 2C<sub>2</sub> Wiedza i świadomość ekologiczna odbiorców zapewniające poszanowanie energii i naturalnego środowiska
- 2C<sub>3</sub> Wysoki udział środków zewnętrznych w ogólnych wydatkach związanych z finansowaniem nowych technologii i urządzeń użytkowania energii

**Cele długoterminowe 2C<sub>1</sub> i 2C<sub>3</sub> będą realizowane etapowo w latach 2003 i 2007 przez ustalenie przewidzianych do osiągnięcia mierników ilościowych. Cel długoterminowy 2C<sub>2</sub>, w średnim okresie do 2007 roku, wyrażono w formie jakościowej, jako:**

- 2C<sub>21</sub> Poziom świadomości, przy którym gminy mają wydzielone części budżetu na działanie racjonalizujące zużycie energii
- 2C<sub>22</sub> Poziom świadomości ekologicznej indywidualnych użytkowników energii stymulujący wykorzystanie jej odnawialnych źródeł

**Nadto, jako średnioterminowe cele strategiczne do 2007 roku przyjmuje się:**

- 2C<sub>4</sub> Unijne standardy użytkowania energii przez odbiorców
- 2C<sub>5</sub> Lokalna edukacja w zakresie odnawialnych źródeł energii

### **IV.3. PRIORYTET 3: "ZAGOSPODAROWANIE POTENCJAŁU ZASOBÓW ENERGII ODNAWIALNYCH (OZE), W SZCZEGÓLNOŚCI BIOMASY I BIOOLEJU ORAZ ENERGII SŁONECZNEJ, GEOTERMALNEJ I INNYCH"**

#### **UZASADNIENIE PRIORYTETU**

Na terenie Powiatu istnieje duży potencjał energii odnawialnych możliwy do pozyskania. Nie sporządzono dotychczas bilansu określającego wielkość energii z tych źródeł dostępnej w oparciu o znane technologie i przy zachowaniu wymogu konkurencyjności ekonomicznej. Bilans potencjału energii odnawialnych oraz determinacja władz lokalnych dotycząca wdrażania rozwiązań ekoenergetycznych, stanowią warunki wstępne rozwoju energetyki odnawialnej na obszarze Powiatu z uwzględnieniem użytkowników energii oraz źródeł i sieci energetyki konwencjonalnej. Produkcja i wykorzystanie energii z odnawialnych źródeł uruchamia wielorakie pozytywne oddziaływanie na lokalną gospodarkę, rynek pracy i środowisko. Przychody finansowe z wdrażania energetyki odnawialnej zasilają gospodarkę lokalną. Na przykład, relatywnie duża prędkość produkcji i wykorzystanie biomasy i biooleju generuje efekt społeczny w postaci wzrostu zatrudnienia i może przyczynić się do polepszenia trudnej sytuacji na lokalnym rynku pracy. Eliminacja źródeł niskiej emisji poprawi stan środowiska naturalnego. Produkcja i wykorzystanie potencjału zasobów energii odnawialnych odniesie więc ogólnie pozytywny skutek w formie rozwoju obszarów wiejskich Powiatu poprzez zwiększenie wykorzystania użytków rolnych i dywersyfikację produkcji rolnej.



**Ustala się następujące długoterminowe cele strategiczne w polu "Wykorzystanie lokalnych OZE":**

3C<sub>1</sub> Lokalny rynek ekoenergetyczny odnawialnych źródeł energii poprzez uzyskanie 20% udziału energii odnawialnej w bilansie energetycznym Powiatu i redukcję o 50% niskiej emisji zanieczyszczeń powietrza wskutek zastosowania OZE oraz założenie upraw roślin energetycznych na powierzchni 40% areалу gruntów rolnych.

**Jako cele średnioterminowe do 2007 wyznacza się:**

3C<sub>11</sub> do 2003 roku – ośrodek edukacyjno-wdrożeniowy OZE pełniący funkcję edukacyjną, doradztwa technicznego oraz montażu finansowego

3C<sub>12</sub> do 2005 – modelowe instalacje wykorzystania biomasy i biogazu w gospodarstwach domowych

3C<sub>13</sub> do 2005 – uprawa rzepaku i małe agorafinerie

3C<sub>14</sub> do 2007 – 5% udział OZE w lokalnym bilansie energetycznym

#### **IV.4. PRIORYTET 4: "TWORZENIE RAM INSTYTUCJONALNYCH I PODSTAW PROFESJONALNYCH UMOŻLIWIAJĄCYCH ZARZĄDZANIE EKOENERGETYKĄ NA POZIOMIE POWIATU"**

##### **UZASADNIENIE PRIORYTETU**

Ustawowe regulacje prawne i wynikające z nich kompetencje umożliwiające podejmowanie działań w zakresie gospodarki ekoenergetycznej nie obejmują powiatów. Samorząd powiatowy jest jednak potrzebny dla koordynowania i organizowania współpracy gmin w zakresie zaopatrzenia w energię, a także dla realizowania wspólnych, ponadlokalnych przedsięwzięć ekoenergetycznych. W skali Powiatu niezbędne jest wdrożenie systemu zarządzania środowiskowego i przygotowanie gmin do korzystania z funduszy zewnętrznych na realizację projektów ekoenergetycznych w tym do pozyskiwania środków europejskich. Powiat powinien stać się podmiotem skutecznie oddziałującym w skali lokalnej na proces restrukturyzacji energetyki konwencjonalnej, na podejmowanie działań racjonalizujących zużycie energii przez odbiorców oraz na wykorzystanie lokalnego potencjału odnawialnych źródeł energii. Powiat jest odpowiednim obszarem dla monitorowania tych procesów i działań. Na obszarze Powiatu powinno dokonywać się kojarzenie interesów wszystkich uczestników lokalnego rynku ekoenergetycznego.

Ustalenie priorytetu w zakresie zarządzania gospodarką ekoenergetyczną w skali Powiatu Tarnogórskiego wymaga sformułowania następujących celów strategicznych.

**Za cele długoterminowe w polu "Zarządzanie gospodarką ekoenergetyczną na poziomie Powiatu" przyjmuje się:**

4C<sub>1</sub> Europejskie standardy jakości środowiska, w tym jakości powietrza, poprzez restrukturyzację energetyki konwencjonalnej, racjonalizację zużycia energii oraz wykorzystanie lokalnych źródeł energii odnawialnych.

**Za cele średnioterminowe przyjmuje się:**

4C<sub>11</sub> Wysoki stopień zaangażowania lokalnych uczestników rynku ekoenergetycznego w planowaniu i realizacji przedsięwzięć ekoenergetycznych

4C<sub>12</sub> Wysoki poziom absorpcji funduszy krajowych i europejskich przez uczestników lokalnego rynku ekoenergetycznego

**Rys. 3. Harmonogram realizacji celów w priorytetowych polach strategii ekoenergetycznej Powiatu Tarnogórskiego (linia w kolumnach 3 – 6 oznacza sukcesywne osiągnięcie założonego celu)**

Identyfikacja celów		Terminy realizacji celów			
Symbol	Nazwa	do 2003	do 2005	do 2007	do 2015
1	2	3	4	5	6
<b>PRIORYTET 1</b>					
Pole "Restrukturyzacja energetyki konwencjonalnej"					
1C <sub>1</sub>	Czyste powietrze w Powiecie poprzez sukcesywne zmniejszenie emisji pyłów i gazów				
1C <sub>2</sub>	Powszechny dostęp do sieci elektroenergetycznej i gazowniczej				
1C <sub>3</sub>	Techniczne i przyjazne warunki współpracy niekonwencjonalnych źródeł energii z siecią energetyki zawodowej				
<b>PRIORYTET 2</b>					
Pole "Racjonalizacja zużycia energii przez odbiorców"					
2C <sub>1</sub>	Zredukowany o połowę, w stosunku do obecnego stanu, poziom zużycia energii, w tym zużycia węgla przez odbiorców indywidualnych				
2C <sub>2</sub>	Wiedza i świadomość ekologiczna odbiorców zapewniające poszanowanie energii i naturalnego środowiska				
2C <sub>21</sub>	Poziom świadomości ekologicznej, przy którym gminy mają wydzielone części budżetu na działania racjonalizujące zużycie energii				
2C <sub>22</sub>	Poziom świadomości ekologicznej indywidualnych użytkowników energii stymulujący wykorzystanie jej odnawialnych źródeł				
2C <sub>3</sub>	Wysoki udział środków zewnętrznych w ogólnych wydatkach związanych z finansowaniem nowych technologii i urządzeń użytkowania energii				
2C <sub>4</sub>	Unijne standardy użytkowania energii przez odbiorców				
2C <sub>5</sub>	Lokalna edukacja w zakresie odnawialnych źródeł energii				
<b>PRIORYTET 3</b>					
Pole "Wykorzystanie lokalnych OZE"					
3C <sub>1</sub>	Lokalny rynek ekoenergetyczny odnawialnych źródeł energii poprzez uzyskanie 20% udziału energii odnawialnej w bilansie energetycznym Powiatu i redukcję o 50% niskiej emisji zanieczyszczeń powietrza wskutek zastosowania OZE oraz założenie upraw roślin energetycznych na powierzchni 40% arealu gruntów rolnych				
3C <sub>11</sub>	Powołanie Ośrodka Edukacyjno – Wdrożeniowego OZE pełniącego funkcję edukacyjną, doradztwa technicznego oraz montażu finansowego				
3C <sub>12</sub>	Modelowe instalacje wykorzystania biomasy i biogazu w gospodarstwach domowych				
3C <sub>13</sub>	Uprawa rzepaku i małe agorafinerie				
3C <sub>14</sub>	5% udział OZE w lokalnym bilansie energetycznym				
<b>PRIORYTET 4</b>					
Pole "Zarządzanie gospodarką ekoenergetyczną na poziomie Powiatu"					
4C <sub>1</sub>	Europejskie standardy jakości środowiska, w tym jakości powietrza, poprzez restrukturyzację energetyki konwencjonalnej, racjonalizację zużycia energii oraz wykorzystanie lokalnych źródeł energii odnawialnych				

- 4C<sub>11</sub> Wysoki stopień zaangażowania lokalnych uczestników rynku ekoenergetycznego w planowaniu i realizacji przedsięwzięć ekoenergetycznych  
4C<sub>12</sub> Wysoki poziom absorpcji funduszy krajowych i europejskich przez uczestników lokalnego rynku ekoenergetycznego

Źródło: opracowanie na podstawie materiału warsztatowego

## **CZEŚĆ V**

# **PROJEKTY I DZIAŁANIA WSPIERAJĄCE STRATEGIĘ EKOENERGETYCZNĄ POWIATU TARNOGÓRSKIEGO**

## **V.1. POLE "RESTRUKTURYZACJA ENERGETYKI KONWENCJONALNEJ".**

### **V.1.1. Projekty realizujące cele strategiczne w dziedzinie restrukturyzacji energetyki konwencjonalnej.**

- P<sub>1</sub> Inwentaryzacja istniejących źródeł ciepła oraz sieci przesyłowych na terenie Powiatu i ich ocena pod względem wpływu na środowisko, efektywności eksploatacji itp.
- P<sub>2</sub> Projekt gazyfikacji Powiatu we współpracy z GOZG i właściwymi terenowo gminami
- P<sub>3</sub> Projekt systemu promowania wymiany kotłów i palenisk węglowych na ekologiczne źródła ciepła przez indywidualnych użytkowników
- P<sub>4</sub> Pilotażowe instalacje czystego spalania węgla w obiektach komunalnych o wysokiej energochłonności oraz sieci ciepłowniczej współpracującej z instalacjami energii odnawialnej
- P<sub>5</sub> Kompleksowa modernizacja systemów grzewczych w obiektach użyteczności publicznej z wykorzystaniem lokalnych źródeł energii odnawialnej
- P<sub>6</sub> Modernizacja konwencjonalnych źródeł energii, uwzględniająca zastosowanie biomasy, współspalanie biomasy z węglem i gazem
- P<sub>7</sub> Wykorzystanie lokalnych firm CBKK i BK do promocji technologii modernizacji źródeł konwencjonalnych
- P<sub>8</sub> Projekt powołania i zorganizowania Fundacji wspierającej podmioty modernizujące źródła konwencjonalne
- P<sub>9</sub> Projekt systemu dopłat do paliwa ekologicznego

### **V.1.2. Działania wspierające restrukturyzację energetyki konwencjonalnej.**

- D<sub>1</sub> Wsparcie prawno-organizacyjne i finansowe podmiotów podejmujących działania modernizacyjne
- D<sub>2</sub> Wsparcie informacyjno-edukacyjne podmiotów realizujących projekty ekoenergetyczne w energetyce konwencjonalnej
- D<sub>3</sub> Pomoc techniczno-organizacyjna przy pozyskiwaniu zewnętrznych środków na działania proekologiczne w energetyce konwencjonalnej

## **V.2. POLE "RACJONALIZACJA ZUŻYCIA ENERGII PRZEZ UŻYTKOWNIKÓW".**

### **V.2.1. Projekty realizujące cele strategiczne w dziedzinie racjonalizacji zużycia energii przez użytkowników.**

- P<sub>1</sub> Projekt systemu finansowego wspomagającego racjonalne zużycie energii przez jej użytkowników
- P<sub>2</sub> Projekt Centrum wdrażania nowych technologii racjonalnego wykorzystania energii
- P<sub>3</sub> Projekt systemu informacyjnego "Wirtualny Powiat dla ekoenergetyki"
- P<sub>4</sub> Kompleksowy program termomodernizacji grup osiedli mieszkaniowych
- P<sub>5</sub> Kompleksowa termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej
- P<sub>6</sub> Programy szkoleń w zakresie racjonalizacji zużycia energii
- P<sub>7</sub> Konkursy dla odbiorców energii w różnych kategoriach jej racjonalnego użytkowania

### **V.2.2. Działania wspierające racjonalizację zużycia energii przez użytkowników.**

- D<sub>1</sub> Finansowe wsparcie działań racjonalizujących zużycie energii
- D<sub>2</sub> Utworzenie w Starostwie Punktu edukacyjno-doradczego propagującego termomodernizację budynków i prowadzącego obsługę informacyjną w tym zakresie
- D<sub>3</sub> Promocja i upowszechnienie rozwiązań w dziedzinie racjonalizacji zużycia energii

- D<sub>4</sub> Powołanie w Starostwie Punktu informacyjnego o finansowaniu przedsięwzięć racjonalnego użytkowania energii ze środków europejskich
- D<sub>5</sub> Wywieranie presji finansowej na głównych sprawców zanieczyszczeń powietrza

### **V.3. POLE "WYKORZYSTANIE ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII (OZE)".**

#### **V.3.1. Projekty realizujące cele strategiczne w dziedzinie wykorzystania OZE.**

- P<sub>1</sub> Projekt bilansu i oceny zasobów energii odnawialnej w skali Powiatu
- P<sub>2</sub> Projekt Ośrodka Edukacyjno – Wdrożeniowego OZE
- P<sub>3</sub> Pakiet projektów pilotażowych obejmujący modelowe instalacje wykorzystania paliw odnawialnych, w tym: pilotażowa kotłownia, ciepłownia geotermalna, ciepłownia słoneczna, projekt osiedla zasilanego energią odnawialną, projekt osiedlowej oczyszczalni ścieków i zagospodarowania osadów oraz biogazu
- P<sub>4</sub> Pilotażowe produkcje rolne dla potrzeb ekoenergetyki w wybranych gospodarstwach rolnych
- P<sub>5</sub> Opracowanie powiatowego programu pozyskiwania nośników energii odnawialnej
- P<sub>6</sub> Projekt monitoringu zasobów energii odnawialnej; słonecznej, wiatrowej oraz energii cieków wodnych

#### **V.3.2. Działania wspierające wykorzystanie OZE**

- D<sub>1</sub> Tworzenie funduszy dopłat do instalacji energetyki odnawialnej w gospodarstwach domowych
- D<sub>2</sub> Inicjatywa legislacyjna Powiatu dotycząca wykorzystania OZE w planowaniu przestrzennym gmin
- D<sub>3</sub> Wykorzystanie OZE jako czynnika aktywizującego lokalną gospodarkę
- D<sub>4</sub> Wsparcie informacyjne, edukacyjne i doradcze w zakresie wprowadzenia nowych technologii i instalacji OZE

- D<sub>5</sub> Rozpoznanie i wdrażanie kanałów finansowania OZE ze środków krajowych, zagranicznych, a zwłaszcza ze środków UE
- D<sub>6</sub> Współpraca z partnerem zagranicznym, w tym z krajami członkowskimi UE, w zakresie wykorzystania OZE

## **V.4. POLE "ZARZĄDZANIE GOSPODARKĄ EKOENERGETYCZNĄ".**

### **V.4.1. Wdrażanie strategii ekoenergetycznej poprzez system zarządzania.**

- W<sub>1</sub> Całościowy bilans podaży i popytu na nośniki energii
- W<sub>2</sub> Projekt systemu informacyjnego gospodarki ekoenergetycznej Powiatu
- W<sub>3</sub> Program koordynacji planów zaopatrzenia właściwych terenowo gmin w energię i ich realizacji
- W<sub>4</sub> Powołanie struktur koordynacyjnych (zarządzania) ekoenergetyką na poziomie Powiatu – Zespół ds. Zarządzania ekoenergetyką, Zespół ds. oceny projektów ekoenergetycznych, Zespół ekspertów ds. rozwoju ekoenergetyki w skali Powiatu.
- W<sub>5</sub> System oceny i monitoringu stanu powietrza w skali Powiatu i wpływu na poprawę tego stanu podejmowanych działań ekoenergetycznych
- W<sub>6</sub> Opracowanie systemu monitorowania działań w zakresie OZE
- W<sub>7</sub> Inicjatywa legislacyjna na rzecz umocowania kompetencyjnego powiatów w dziedzinie ekoenergetyki
- W<sub>8</sub> Współdziałanie samorządów terytorialnych z terenu Powiatu Tarnogórskiego w dziedzinie ekoenergetyki
- W<sub>9</sub> Powiat jako platforma konsultacji społecznych w planowaniu i realizacji przedsięwzięć ekoenergetycznych
- W<sub>10</sub> Udział Powiatu w programach pilotażowych dotyczących ekoenergetyki, w tym w programach realizowanych ze środków europejskich w Województwie i poza nim.



#### **V.4.2. Czynniki realizacji strategii ekoenergetycznej powiatu**

CZYNNIKAMI WSPOMAGAJĄCYMI REALIZACJĘ STRATEGII EKOENERGETYCZNEJ POWIATU SĄ:

- zewnętrzne programy i fundusze wsparte doświadczonymi specjalistami gotowymi do udzielania pomocy w zakresie przygotowania i realizacji projektów ekoenergetycznych,
- unijne standardy ekoenergetyczne wymuszające przyjęcie ostrzejszych norm i krótszych okresów przejściowych w zakresie czystości powietrza oraz co do skali wykorzystania odnawialnych źródeł energii,
- determinacja władz lokalnych i społeczne poparcie dla priorytetów, projektów i działań zawartych w strategii ekoenergetycznej, a także zaangażowanie się w ich realizację przedsiębiorstw ekoenergetycznych,
- spójność priorytetów, projektów i działań składających się na strategię ekoenergetyczną z rozstrzygnięciami strategii rozwoju Województwa Śląskiego oraz możliwość posługiwania się w ich realizacji środkami funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

CZYNNIKAMI PRZESZKADZAJĄCYMI W REALIZACJI STRATEGII EKOENERGETYCZNEJ POWIATU SĄ:

- brak woli i umiejętności współpracy pomiędzy poszczególnymi gminami wchodzącymi w skład Powiatu oraz między gminami i Powiatem w dziedzinie planowania i realizacji zaopatrzenia w energię oraz w zakresie kreowania projektów ekoenergetycznych i aplikacji o środki zewnętrzne,
- brak uregulowań prawnych w zakresie kompetencji Powiatu do prowadzenia zadań ekoenergetycznych oraz brak doświadczenia Starostwa w tej dziedzinie,
- słabość służb publicznych w zakresie energetyki, w szczególności brak fachowości w zakresie projektowania systemów i oceny projektów ekoenergetycznych.

Realizacja strategii ekoenergetycznej Powiatu będzie wypadkową pola sił złożonego z czynników wspomagających i przeszkadzających. Przewaga czynników wspomagających oraz skuteczna inicjatywa legislacyjna środowisk samorządowych poszerzająca kompetencje powiatów w dziedzinie gospodarki energetycznej przesądzą o powodzeniu przedsięwzięć ekoenergetycznych realizowanych w skali ponadlokalnej.

## **ZAŁĄCZNIK 1**

# **GENEZA, ZAŁOŻENIA I ORGANIZACJA PRAC NAD STRATEGIĄ EKOENERGETYCZNĄ POWIATU TARNOGÓRSKIEGO**

Projekt opracowania strategii ekoenergetycznej Powiatu jest inicjatywą własną Starostwa w Tarnowskich Górach, nawiązuje do ogólnopolskich tendencji i programów w tym zakresie i stanowi istotny wkład w ich realizację. O istotności inicjatywy dowodzą jej cele, które inicjatorzy zamierzają osiągnąć w wyniku realizacji przedsięwzięcia, a mianowicie:

- strategia ekoenergetyczna, wypracowana na gruncie Powiatu Tarnogórskiego, jest pomyślana jako rozwiązanie modelowe pod względem formy, treści i zastosowanych narzędzi i przeznaczona do upowszechnienia i wdrożenia w innych powiatach polskich,
- dla Powiatu Tarnogórskiego ma stanowić formalny dokument strategiczny regulujący stosunki w zakresie zarządzania energią i naturalnym środowiskiem, nawiązujący do wykonanych już poprzednio dokumentów rozwojowych.

Przypomnijmy. W sierpniu 2001 roku Starostwo, na mocy uchwały Rady Powiatu, przyjęło do realizacji opracowaną wcześniej, "Strategię Rozwoju Powiatu Tarnogórskiego" na lata 2001 – 2015. Dokument ten wyznaczył ogólne kierunki rozwojowe we wszystkich kluczowych rodzajach działalności publicznej i stanowi formalną podstawę do wykonania szczegółowych programów branżowych. Na tej podstawie zostały następnie opracowane i przyjęte przez Radę Powiatu w drugiej połowie 2001 roku: "Polityka oświatowa samorządu terytorialnego", obiegowo zwana strategią edukacji oraz "Program zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska...". Obydwa te dokumenty, wraz z wymienioną w tytule "Strategią ekoenergetyczną...", składają się na bogaty dorobek dokumentacyjny Powiatu. Dodajmy, że Powiat Tarnogórski jest jednym z niewielu, a być może jedynym Powiatem w Polsce, który w stosunkowo krótkim czasie dopracował się tak obszernej pod względem zakresu i treści dokumentacji rozwojowej.

Panuje w Starostwie dobry zwyczaj odwoływania się do opinii społecznej w istotnych sprawach publicznych. Podobnie, jak w przypadku ww. dokumentów, w przygotowaniu "Strategii ekoenergetycznej Powiatu Tarnogórskiego" uczestniczyli przedstawiciele wszystkich zainteresowanych środowisk lokalnych: komunalnych, gospodarczych, administracyjnych, społecznych, politycznych itp. Wysłuchanie i uwzględnienie opinii tak szerokiego gremium jest możliwe dzięki zastosowaniu techniki warsztatowej.

Taką właśnie technikę opiniotwórczą wykorzystano do wypracowania "Strategii ekoenergetycznej Powiatu Tarnogórskiego".

W celu przygotowania warsztatów powołany został w styczniu 2002 roku Zespół Koordynacyjny, w którego skład weszli przedstawiciele: inicjatorów, organizatorów i sprawujących patronat nad przedsięwzięciem.

Do obowiązków Zespołu Koordynacyjnego należało w szczególności: podział zadań pomiędzy organizatorów i patronujących warsztaty oraz kontrola wykonania tych zadań, zabezpieczenie logistyczne i finansowe warsztatów, koordynacja całości przedsięwzięcia. Ponadto w pracach nad przygotowaniem warsztatów uczestniczyli: Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach, Dom Współpracy Polsko – Niemieckiej, Fundacja "Energetyka na rzecz Polski Południowej", Rada Konsultacyjna ZPP ds. strategii ekoenergetycznej powiatów oraz lokalne służby Starostwa i instytucje z terenu Powiatu Tarnogórskiego.

W wyniku prac Zespołu Koordynacyjnego zostały przygotowane i upowszechnione: informacja o warsztatach i ich program.

#### KARTA INFORMACYJNA WARSZTATÓW

1. Przedmiotem warsztatów jest strategia ekoenergetyczna Powiatu Tarnogórskiego, pod której pojęciem rozumie się dokument wypracowany przez Uczestników warsztatów i zawierający:

- zbiór priorytetów (zadań) i specyficznych celów strategicznych w energetyce komunalnej Powiatu, wykreowanych w trybie procedury warsztatowej i przyjaznych dla środowiska,
- zbiór warunków (metody i narzędzia) umożliwiających wdrożenie strategii ekoenergetycznej Powiatu.

2. Sformułowany wyżej przedmiot warsztatów jest, z natury rzeczy, skoordynowany i spójny z odpowiednimi dokumentami strategicznymi i programowymi na poziomach: Województwa, Powiatu, właściwych terenowo gmin i UE.

*W odniesieniu do poziomu Województwa przedmiot warsztatów, w ogólnych założeniach, odpowiada zamierzeniom zawartym w takich dokumentach jak:*

- "Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000 – 2015",
- "Program Rozwoju Regionalnego Województwa Śląskiego na lata 2001 – 2002",
- "Program Ochrony Środowiska Województwa Śląskiego do roku 2015".

*W odniesieniu do poziomu Powiatu przedmiot warsztatów jest skoordynowany z następującymi dokumentami:*

- "Strategia Rozwoju Powiatu Tarnogórskiego",
- "Program Zrównoważonego Rozwoju i Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego"

i wraz z tym ostatnim stanowi komplementarną część ogólnej strategii rozwojowej Powiatu. W szczególności przedmiot warsztatów koresponduje z następującymi celami operacyjnymi ww. "Strategii...":

- "Prowadzenie zadań służących poprawie stanu środowiska naturalnego Powiatu" (zadania: poprawa jakości powietrza i rozwój edukacji ekologicznej),
- "Koordynacja procesu rozwoju infrastruktury technicznej...".

*W odniesieniu do dokumentu "Program Zrównoważonego Rozwoju i Ochrony Środowiska dla Powiatu Tarnogórskiego" przedmiot warsztatów jest z nim ściśle skorelowany i rozwija go w części zadań energetycznych dotyczących między innymi:*

- wykorzystania odnawialnych i alternatywnych źródeł energii w obiektach użyteczności publicznej,
- promocji poszanowania energii i jej oszczędności,
- poprawy jakości powietrza przez modernizację systemów ciepłowniczych, termorenowację obiektów, rozwój "czystych" technologii pozyskiwania i przetwarzania energii dla potrzeb komunalnych itp.

*W odniesieniu do poziomu właściwych terenowo gmin:*

Pod względem lokalizacyjnym przedmiot warsztatów jest umiejscowiony w planie przestrzennym, wspólnym dla Powiatu i właściwych terenowo 9 gmin. Wynika stąd podstawowe uwarunkowanie, że planowane warsztaty muszą stanowić dla ww. podmiotów przedsięwzięcie partnerskie, uwzględniające ich autonomię, kompetencje i doświadczenie. Zwłaszcza istotne jest uwzględnienie w przedmiocie i w wynikach warsztatów już wykonanych i przyjętych przez niektóre gminy takich dokumentów jak: lokalne strategie rozwoju, programy zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska, projekty planów zaopatrzenia w energię.

### 3. Założone cele i oczekiwane efekty warsztatów:

- celem podstawowym jest wypracowanie przez uczestników warsztatów strategii ekoenergetycznej dla Powiatu Tarnogórskiego,
- celem wtórnym jest uogólnienie formy, treści (wyników) i metody warsztatów przeprowadzonych w Powiecie Tarnogórskim, co umożliwi ich aplikację i upowszechnienie, jako warsztatów modelowych, także w innych powiatach Województwa Śląskiego i na terenie pozostałych województw.

Z ww. celów wynikają jednocześnie użyteczne efekty warsztatów:

- dla Powiatu Tarnogórskiego wyniki warsztatów, uprawnione odpowiednią uchwałą Rady będą wiążącym dokumentem porządkującym działalność (zarządzanie) w energetyce komunalnej wg kryteriów oszczędnościowych i poszanowania środowiska. Ponadto istotnym efektem warsztatów będzie ich wymiar edukacyjny w zakresie ekologicznym,
- dla powiatów Województwa Śląskiego i innych województw ww. efekty zostaną wielokrotnie, odpowiednio do liczby powiatów zainteresowanych aplikacją przedsięwzięcia na ich terenie.

Organizatorzy warsztatów:

- Starostwo Powiatowe w Tarnowskich Górach,
- Dom Współpracy Polsko – Niemieckiej,
- Śląski Związek Gmin i Powiatów,
- Stowarzyszenie dla Współpracy na rzecz Energetyki Regionalnej (SWER), które jednocześnie pełni funkcję koordynatora przedsięwzięcia.

Patroni warsztatów:

- Marszałek Województwa Śląskiego,
- Wojewoda Śląski,
- Prezes Zarządu Związku Powiatów Polskich,
- Przewodniczący Konwentu Powiatów Województwa Śląskiego.



## **ZAŁĄCZNIK 2**

### **UCZESTNICZY WARSZTATÓW**

#### ***Lokalne władze samorządowe***

1. Marian	CZARNECKI	UM Tarnowskie Góry
2. Henryk	DOLIBOG	UG Radzionków
3. Bolesław	GRUSZKA	UM Kalety
4. Janina	KOTAS	UG Świerklaniec
5. Paweł	KOWOLIK	UG Zbroslawice
6. Piotr	LEKSY	UG Tworóg
7. Michał	LESIK	UM Tarnowskie Góry
8. Jan	MUROWSKI	UG Krupski Młyn
9. Alfred	POTEMPA	UG Tworóg
10. Bogusława	SUKIENNIK	UM Miasteczko Śląskie
11. Marcin	SZCZYGIEL	UG Radzionków

#### ***Starostwo Powiatowe w Tarnowskich Górach***

12. Tadeusz	BOBER
13. Agata	BODORA
14. Edgar	BRONICKI
15. Grzegorz	BURZKA
16. Aleksandra	FRONCZEK
17. Irena	GATYS
18. Ryszard	PARYS
19. Janusz	RAGO
20. Rafał	ULFIK
21. Eugeniusz	WESOŁEK

#### ***Lokalni i ponadlokalni dystrybutorzy i producenci energii***

##### ***Elektroenergetyka***

22. Andrzej	NOWAK	Górnośląski Zakład Elektroenergetyczny S.A., Rejon Energetyczny Tarnowskie Góry
23. Andrzej	REJNER	Górnośląski Zakład Elektroenergetyczny S.A.
24. Stefan	SOWIŃSKI	Zakład Energetyczny Częstochowa S.A., Dystrybucja Gliwice
25. Henryk	ZDANKIEWICZ	Górnośląski Zakład Elektroenergetyczny S.A., Rejon Energetyczny Pyskowice



### *Gazownictwo*

- |            |        |  |
|------------|--------|--|
| 26. Marian | KOWOL  | Górnośląski Zakład Gazowniczy,<br>Rozdzielnia Gazu Tarnowskie Góry |
| 27. Józef  | KUDZIA | Górnośląski Zakład Gazowniczy Zabrze                               |

### *Energetyka ciepła*

- |             |        |   |
|-------------|--------|---|
| 28. Andrzej | TOKARZ | Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej<br>Sp. z o.o. w Tarnowskich Górach |
| 29. Jacek   | MSZYCA | PEC Ciepłogaz Sp. z o.o., Krupski Młyn  |

### *Przedstawiciele lokalnego biznesu*

- |           |         |   |
|-----------|---------|---|
| 30. Piotr | BUDZISZ | Agencja Rozwoju Lokalnego<br>AGROTUR S.A., Krupski Młyn |
|-----------|---------|---|

### *Eksperti*

- |               |             |   |
|---------------|-------------|---|
| 31. Stanisław | CIELECKI    | P.P. ENERGO-EKO-SYSTEM, Gliwice             |
| 32. Elżbieta  | CIELECKA    | P.P. ENERGO-EKO-SYSTEM, Gliwice             |
| 33. Jacek     | ZAWISTOWSKI | Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla, Zabrze |

### *Organizatorzy pozapowiatowi*

- |                 |           |  |
|-----------------|-----------|--|
| 34. Bogumił     | GRABOWSKI | Śląski Urząd Wojewódzki  |
| 35. Magdalena   | GRZĄDZIEL | Śląski Związek Gmin i Powiatów   |
| 36. Radosław    | GWÓŹDŹ    | Stowarzyszenie dla Współpracy na rzecz Energetyki<br>Regionalnej, Katowice |
| 37. Ferdynand   | MORSKI    | Śląski Związek Gmin i Powiatów   |
| 38. Mariusz     | PRIMUS    | Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego                                  |
| 39. Włodzimierz | RAGO      | Stowarzyszenie dla Współpracy na rzecz Energetyki<br>Regionalnej, Katowice |
| 40. Mariusz     | ŚWIĄDER   | Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego                                  |

### *Goście*

- |                |            |  |
|----------------|------------|--|
| 41. Marek      | DRÓŹDŹ     | PAN, Kraków  |
| 42. Jan        | HUZAREWICZ | WFOŚiGW w Katowicach   |
| 43. Aleksandra | KUŚKA      | WFOŚiGW w Katowicach   |
| 44. Ewa        | MOCZULSKA  | WFOŚiGW w Katowicach   |
| 45. Adam       | SKORUT     | SKORUT Import - Eksport Sp. z o.o., Myślenice                |
| 46. Małgorzata | SKUCHA     | Beskidzki Fundusz Ekorozwoju S.A., Bielsko-Biała             |
| 47. Grzegorz   | WIŚNIEWSKI | Europejskie Centrum Energii Odnawialnej<br>EC BREC, Warszawa |
| 48. Jerzy      | ZIORA      | Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego                    |

# **ZAŁĄCZNIK 3**

## **WYKAZ WOJEWÓDZKICH I PONADWOJEWÓDZKICH DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH ZNAJDUJĄCYCH ODNIESIENIE W STRATEGII EKOENERGETYCZNEJ POWIATU TARNOGÓRSKIEGO**

### **1. Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000 - 2015**

*przyjęta przez Radnych Sejmiku Województwa Śląskiego 25 września 2000 roku,*

*opublikowana 21 marca 2001 roku*

*więcej informacji: [www.silesia-region.pl](http://www.silesia-region.pl)*

### **2. Program Rozwoju Regionalnego Województwa Śląskiego na lata 2001 - 2002**

*uchwalony przez Sejmik Województwa Śląskiego 5 lutego 2001 roku*

*więcej informacji: [www.silesia-region.pl](http://www.silesia-region.pl)*

### **3. Założenia Programu Ochrony Środowiska w Strategii i Programie Rozwoju Regionalnego Województwa Śląskiego**

3.1. Program Ochrony Środowiska Województwa Śląskiego do roku 2015

3.2. Strategia Wdrożeniowa Programu Ochrony Środowiska Województwa Śląskiego na lata 2001 - 2002

### **4. Polityka Ekologiczna Państwa**

*dokument przyjęty przez Radę Ministrów w czerwcu 2000 roku i przez Sejm RP w sierpniu 2001 roku*

*więcej informacji: [www.mos.gov.pl](http://www.mos.gov.pl)*

### **5. Dyrektywy Unii Europejskiej nr 99/32/WE, 94/63/WE i inne warunki uzgodnione w negocjacjach przedakcesyjnych dla Polski w zakresie ochrony powietrza i infrastruktury energetycznej.**

## **ZAŁĄCZNIK 4**

# **ANKIETA ZBIORCZA W SPRAWIE STRATEGII EKOENERGETYCZNEJ POWIATU TARNOGÓRSKIEGO I KOMENTARZ DO ANKIETY**

ANKIETA ZBIORCZA W SPRAWIE STRATEGII EKOENERGETYCZNEJ  
POWIATU TARNOGÓRSKIEGO WYPRACOWANEJ W TRYBIE  
WARSZTATOWYM (liczby podane w poszczególnych pozycjach ankiety  
oznaczają liczbę odpowiedzi respondentów)

1. Ogólna ocena poziomu warsztatów (w 4-stopniowej skali):

- |                   |    |
|-------------------|----|
| a. wysoka         | 12 |
| b. wystarczająca  | 8  |
| c. przeciętna     | 0  |
| d. niedostateczna | 0  |

2. Uzasadnienie oceny w przypadku odpowiedzi "c" lub "d":

*brak*

3. Ocena metodyki warsztatów (w 3-stopniowej skali):

- |                    |    |
|--------------------|----|
| a. właściwa        | 18 |
| b. niewłaściwa     | 0  |
| c. brak stanowiska | 2  |

4. Uzasadnienie oceny w przypadku odpowiedzi "b":

*brak*

5. Ocena pracy Moderadora (komunikacja z uczestnikami warsztatów, wyniki pracy, ...)

- |                    |   |
|--------------------|---|
| a. bardzo dobra    | 9 |
| b. dobra           | 7 |
| c. mierna          | 1 |
| d. brak stanowiska | 3 |

6. Czy komunikacja organizatorów z uczestnikami warsztatów za pomocą poczty elektronicznej była (w 3-stopniowej skali):

- a. dogodna 16  
b. do zaakceptowania 4  
c. niedogodna 0
7. Uzasadnienie w przypadku odpowiedzi "c":  
*brak*
8. Czy forma i treść zeszytów powarsztatowych ( $Z_1, Z_2, Z_3$ ) jest (w 3-stopniowej skali):  
a. wyczerpująca 18  
b. posiada pewne luki 2  
c. niewyczerpująca 0
9. Uzasadnienie w przypadku odpowiedzi "c":  
*patrz ad. 15*
10. Czy przedmiotowa tematyka warsztatów została (w 3-stopniowej skali) wyczerpana:  
a. w stopniu pełnym 5  
b. w stopniu wystarczającym 14  
c. w stopniu niewystarczającym 1
11. Uzasadnienie w przypadku odpowiedzi "c" (jakiej problematyki warsztaty nie rozwiązały?)  
*brak*
12. W jakiej (4-stopniowej) skali warsztaty spełniły oczekiwania respondentów:  
a. 0 do 25% 0  
b. 26 do 50% 1  
c. 51 do 75% 10  
d. 76 do 100% 9
13. Uzasadnienie w przypadku odpowiedzi "a" i "b":  
*brak*
14. Czy treść, formę, wyniki i organizację warsztatów przeprowadzonych w Powiecie Tarnogórskim można wykorzystać (rozpowszechnić) jako modelowe w innych powiatach (w 5-stopniowej skali):  
a. zdecydowanie tak 9  
b. raczej tak 7  
c. raczej nie 2

d. brak stanowiska	0
e. zdecydowanie nie	2

15. Dodatkowe spostrzeżenia i uwagi Respondentów:

- Odnośnie pkt. 3 ankiety: "Pierwszy raz spotkałem się z sytuacją, gdy duża i zróżnicowana grupa uczestników potrafi wypracować wspólne stanowisko".
- Odnośnie pkt. 5 ankiety: "Praca Moderadora – jej sposób – była kluczowa dla jakości przedmiotów warsztatów. Była ona analityczna, inspirująca i profesjonalna", "Duże zaangażowanie, przemyślane działania i realizacja poszczególnych kroków wyzwalające aktywny udział uczestników, sympatyczne egzekwowanie dyscypliny", "Duży profesjonalizm, bardzo dobra komunikatywność dają gwarancje powstania niezłego dokumentu", "Praca Moderadora świadczyła o głębokim zaangażowaniu w realizację powierzonego zadania, co w połączeniu z doświadczeniem i umiejętnością nawiązywania kontaktu z uczestnikami warsztatów daje gwarancję uzyskania dokumentu dobrze osadzonego w warunkach Regionu", "Moderator powinien mieć swoje zdanie w omawianej problematyce. Odnoszę wrażenie, że można było przegłosować opcje niezbyt ciekawe. Powinna wg mnie decydować siła argumentów, a nie siła głosów".
- Odnośnie pkt. 8 ankiety: "Miejscami określenia są zbyt skąpe w porównaniu z zapisami powstającymi podczas warsztatów. Obecnie intencje skrótowych zapisów się pamięta, lecz później pamięć może wykazywać braki".
- Uwagi poza pkt. 1 do pkt. 14 ankiety: "Warsztaty prowadzone z dużym profesjonalizmem zarówno w zakresie znajomości zagadnień ekoenergetyki, jak i w zakresie metodyki pracy z grupą Prowadzącego dla uzyskania wysokiej jakości rezultatów", "Wskazane jest udostępnienie powstałego dokumentu końcowego warsztatów wszystkim uczestnikom", "Merytoryczna treść strategii może być wykorzystana tylko jako materiał dyskusyjny (wyjściowy) do opracowania strategii dla innych powiatów".
- Odnośnie organizacji i logistyki warsztatów:
  - 1) Wydaje się celowy większy udział w pracach warsztatowych (na przyszłość) Członków Organów Powiatu i gmin z obszaru objętego pracami – głównie Radnych.
  - 2) Poprzedzenie warsztatów sesją seminaryjną dla uczestników, na której należałoby szczegółowo przedstawić informację i uwarunkowania warsztatów w materiałach i dokumentach.

## KOMENTARZ DO ANKIETY

Ankieta została rozesłana do wszystkich uczestników warsztatów. W chwili zakończenia redakcji niniejszego wydawnictwa odpowiedzi na ankietę nadesłało 20 respondentów. Traktując nadesłane odpowiedzi za próbę reprezentatywną sondażu opinii w sprawie przedmiotowej strategii, można stwierdzić co następuje:

- ⇒ zdecydowana większość respondentów – 12 osób (60%) ocenia poziom warsztatów w najwyższej skali, a zastosowaną metodykę (tryb) wypracowania strategii ekoenergetycznej Powiatu za właściwą – 18 osób (90%),
- ⇒ Wysoką ocenę przyznali respondenci Moderatorowi warsztatów (patrz. ad. 5 i ad. 15 ankiety),
- ⇒ 16 ankietowanych (80%) uznało rodzaj i tryb komunikacji organizatorów z uczestnikami za pomocą poczty elektronicznej za dogodny, pozostali – do zaakceptowania,
- ⇒ wysoką ocenę uzyskały forma i treść zeszytów powarsztatowych: 18 respondentów (90%) uznało je za wyczerpujące,
- ⇒ w 4-stopniowej skali 9 respondentów (45%) uznało, że wyniki warsztatów spełniły ich oczekiwania w stopniu najwyższym, pozostali 10 i 1 w stopniu wysokim i przeciętnym,
- ⇒ 19 respondentów (95%) uznało, że w stopniu pełnym (4) i wystarczającym (15) warsztaty wyczerpały przedmiotową tematykę strategii ekoenergetycznej Powiatu Tarnogórskiego,
- ⇒ odnośnie wykorzystania wyników warsztatów jako modelowych, dla ich aplikacji w innych powiatach, rozdział odpowiedzi w 5-stopniowej skali wskazuje na zasadność ich upowszechnienia: stwierdzenie "zdecydowanie tak" i "raczej tak" nadesłało 9 i 7 respondentów (80% ankietowanych).

**PRZEWODNICZĄCY  
Rady Powiatu**

*Tadeusz Bober*

**Uchwała Nr XL/420/2002**  
**Rady Powiatu**  
**w Tarnowskich Górach**  
**z dnia 27 sierpnia 2002 roku**

**w sprawie:** przyjęcia zadania prowadzenia pogotowia ratunkowego w ramach tworzonego Zintegrowanego Systemu Ratownictwa Medycznego w Powiecie Tarnogórskim.

Na podstawie art. 5 ust.2 i art. 12 pkt8a ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (tj. Dz. U. nr 142 poz. 1592 z 2001r. ze zm.)

**Rada Powiatu uchwala:**

**§ 1**

Przejąć od Samorządu Województwa Śląskiego zadanie prowadzenia pogotowia ratunkowego wraz z pracownikami i majątkiem Wojewódzkiego Pogotowia Ratunkowego w Katowicach działającego na terenie Powiatu Tarnogórskiego tj. Stacji Pogotowia Ratunkowego w Tarnowskich Górach i Działu Eksploatacji DTE-2.

**§ 2**

Przejęcie zadania może odbywać się etapami.

**§3**

Włączyć struktury przejętego pogotowia ratunkowego do struktur Zintegrowanego Systemu Ratownictwa Medycznego. Możliwe jest włączenie Działu Eksploatacji DTE-2 do innych struktur organizacyjnych Powiatu.

**§4**

Upoważnić Zarząd Powiatu do zawarcia porozumienia z Zarządem Województwa Śląskiego w niniejszej sprawie.

**§5**

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu.

**§6**

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**§7**

Uchwała podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty.

**PRZEWODNICZĄCY**  
**Rady Powiatu**  
*Tadeusz Bober*



**Uchwała nr XL/421/2002**

**Rady Powiatu**

**w Tarnowskich Górach**

**z dnia 27 sierpnia 2002 r.**

**w sprawie: udzielenia poręczenia na zaciągnięcie pożyczki w 2002 roku z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej przez Szpital Powiatowy Nr 1 w Tarnowskich Górach na modernizację systemu zaopatrzenia w ciepło Szpitala Powiatowego Nr 1 w Tarnowskich Górach.**

Na podstawie art. 12, pkt. 8, lit. d ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity Dz. U. Nr 142, poz. 1592 z 2001 r.), oraz art. 52, ust. 1 i 2, ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 155, poz. 1014 z późn. zm.),

**Rada Powiatu  
uchwała:**

**§ 1**

Upoważnia się Zarząd Powiatu do poręczenia pożyczki Szpitalowi Powiatowemu Nr 1 w Tarnowskich Górach udzielonej przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w wysokości 1.200.000 zł z przeznaczeniem na modernizację systemu zaopatrzenia w ciepło.

**§ 2**

Poręczenia udziela się na okres spłaty pożyczki z środków Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

**§ 3**

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu.

**§ 4**

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**§ 5**

Uchwała podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty.

**PRZEWODNICZĄCY**  
**Rady Powiatu**  
*Tadeusz Bober*

**Uchwała nr XL/422/2002**  
**Rady Powiatu**  
**w Tarnowskich Górach**  
**z dnia 27 sierpnia 2002 roku**

w sprawie zatwierdzenia zmian Statutu Szpitala Powiatowego nr 1 w Tarnowskich Górach.

Na podstawie art. 12, pkt. 11) ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (tj. Dz. U. nr 142, poz. 1592 z 2001 r. z późn. zm.) w związku z art. 39, ust 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 roku o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. nr 91, poz. 408 z późn. zm.)

**Rada Powiatu**  
**uchwała:**

**§ 1**

Zatwierdzić zmiany w Statucie Szpitala Powiatowego nr 1 w Tarnowskich Górach przyjęte przez Radę Społeczną Szpitala uchwałą nr 6/02 z dnia 11 czerwca 2002 roku, stanowiącą załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

**§ 2**

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**§ 3**

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Tarnowskich Górach.

**§ 4**

Uchwała podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty.

**PRZEWODNICZĄCY**  
**Rady Powiatu**  
*Tadeusz Bober*

**UCHWAŁA nr 6/2002**  
**Rady Społecznej Szpitala Powiatowego nr 1**  
**w Tarnowskich Górach**  
**z dnia 11 czerwca 2002 roku**

w sprawie utworzenia poradni leczenia bólu w Szpitalu Powiatowym nr 1 w Tarnowskich Górach.

Na podstawie art. 39, ust. 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 roku o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. nr 91, poz. 408 z późn. zmianami)

**Rada Społeczna postanawia:**

**§ 1**

Dokonać zmiany Statutu Szpitala Powiatowego nr 1 w Tarnowskich Górach poprzez:

1. dodanie w § 7, pkt. 2 **lit. l) o treści: „leczenia bólu”,**
2. dodanie w pkt. VII załącznika nr 1 do Statutu **podpunktu 12 o treści: „Poradnia leczenia bólu”.**

**§ 2**

Przedstawić niniejszą uchwałę Radzie Powiatu w Tarnowskich Górach do zatwierdzenia.

**§ 3**

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**§ 4**

Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady Społecznej.

  
Starosta  
dr inż. Antoni Jankowski

Uchwała Nr XL/423/2002  
Rady Powiatu  
w Tarnowskich Górach  
z dnia 27 sierpnia 2002 roku.

**w sprawie:** równego traktowania w prawie zakładów opieki zdrowotnej oraz w dostępie do środków finansowych z ubezpieczenia zdrowotnego potrzebnych do realizacji obowiązków statutowych.

Na podstawie art.4 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (j.t. Dz. U.nr 142 poz. 1592 z 2001r.) oraz § 15 Statutu Powiatu Tarnogórskiego

**Rada Powiatu  
postanawia:**

**§ 1**

Wyrazić obawę o pogorszenie stanu opieki zdrowotnej dla mieszkańców Powiatu Tarnogórskiego w związku z niejasnymi planami Ministra Zdrowia dotyczącymi zmiany funkcjonowania systemu ubezpieczeń zdrowotnych.

**§ 2**

Rada Powiatu oczekuje równego traktowania w prawie zakładów opieki zdrowotnej oraz w dostępie do środków finansowych z ubezpieczenia zdrowotnego na realizowanie ich statutowych obowiązków.

**§ 3**

Rada Powiatu jest usatysfakcjonowana z poziomu świadczonych usług przez niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej, którym powierzono zadanie w zakresie tejże opieki nad społeczeństwem Powiatu Tarnogórskiego.

**§ 4**

Uchwała zostanie przekazana Ministrowi Zdrowia oraz niepublicznym zakładom opieki zdrowotnej funkcjonującym na terenie Powiatu Tarnogórskiego.

**§ 5**

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Tarnowskich Górach.

**§ 6**

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**§ 7**

Uchwała podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty..

**PRZEWODNICZĄCY**  
**Rady Powiatu**  
*Tadeusz Bober*